

ECOV

An.1 Nr.9 octombrie 2007

Ziarul satului Colonița

Editorial...

din autobuz

Venind de la ore, în drum spre casă, în autobuz, mă tot gândeam despre ce aş putea scrie în editorialul de pe prima pagină. Obosită după atâtea ore de forțare la universitate, inspirația mi-a spus „Noapte Bună” și m-a lăsat de una singură.

Inspirația doarme, mintea se odihnește și ea fără să încerce să-mi dea o mână de ajutor... Ce să fac? Mă gândesc atunci, că n-ar fi rău să-mi pun în funcție simțurile, despre care am tot învățat la biologie, sau mai bine zis unul din ele: Auzul. Bucuros, el îmi sare în întâmpinare, că doar l-am neglijat atâta timp... Obişnuim noi să-l discriminăm destul de des: turuim toată ziua, dar când vine vorba să-i ascultăm și pe cei din jur ne facem a uita.

Deci, mi-am ascuțit urechișele și m-am pus pe căutat surse pentru a-mi trezi inspirația de primprejurul meu. Știu că nu-i prea frumos și nici etic să ascuțim discuțiile altora, dar dacă oamenii tot vorbesc tare și dacă pornesc boxele și dau volumul la maximum intenționat, mi-am zis că nu păcătuiesc eu chiar atât de tare.

„Ai auzit? Iar se scumpește apa. Ei, cât se mai poate?!” spune o doamnă revoltată. „Da’ ce n-au scumpit ei toamna asta? Și apa, și gazul, și lumina și produsele alimentare. Tot!” îi răspunde cineva de alături. „Dar salariile rămân aceleași...” întristată spune o altă doamnă. Alături două bătrânele discută și ele ceva: „Nici nu s-a început bine toamna că de-acum nu mai am cu ce hrăni animalele. Nici grăunțe, nici *ciocleje*. Nimic. Cum vom trece de iarnă nu știu...” „Ce să mai vorbim de animale, când nici noi nu știu cum vom ajunge până la primăvară. Poate ne-a ajuta Bunul Dumnezeu.” Mda... „Toamna se numără bobocii”, se potrivește perfect vorbele acestea cu realitatea actuală, numai că nu în sensul metaforic, ci chiar în cel direct: ne numărăm păsările, ca să vedem pentru câte mai avem hrană și pe câte dintre ele le sacrificăm.

Întorc capul în altă direcție, în speranța să aud ceva mai optimist. Alături stau două tinere de vârsta mea și discută ceva înfocat. O! Cu siguranță voi auzi ceva mai pozitiv, căci așa suntem noi tinerii, nu prea ne facem griji despre animale, iarnă, mâncare (doar în cazul că vrem să ținem vre-o dietă). Dar, alte griji le umbresc și tinerilor bucuria: „Nu știu ce voi purta iarna asta, n-am nici palton, nici cizme...” „Da, și totul e atât de scump. Chiar ieri am fost să-mi cumpăr o pereche de cizme și n-am putut alege nimic. Sau e prea scump, sau nu-mi place modelul, sau nu-mi vine!” îi aprobă spusele, colega.

Da! Toamna asta se numără și bănuții. Contrar obiceiului nostru de a arunca bani în stânga și-n dreapta, am devenit cât se poate de chibzuiți și de economi.

Griji în stânga, griji în dreapta, în față, în spate...

„Mi-a răcit copilașul, tușește toată noaptea, are febră, nu știu ce să mai fac...”

„Of! Măine iar am două testări. M-am săturat! Ne chinuie profesorii din toate părțile, de parcă obiectul fiecăruia e cel mai important”.

„Mi-a furat azi portmoneul în troleibuz. Ei chiar nu văd de la cine fură? De la un biet student? Și mi-era așa drag portmoneul, era cadou...”

„Mi-a pus azi 7 la engleză și kolegei care merge la ore suplimentar la ea, i-a pus 9, chiar dacă a răspuns ca mine. Atâta nedreptate!”

Gata! Am obosit! Mi-a trecut cheful de a-mi trezi inspirația.

Mi-arunc privirea prin geam și... uit de toate.

Într-adevăr, toamna și-a făcut simțită prezența mai mult prin lipsuri și griji, uitând cu desăvârșire să ne mai lăsăm ochii să se plimbe peste marea Pictură a Naturii.

E greu, grijile ne apasă, dar să încercăm, măcar pentru câteva clipe să privim la minunata adunătură de culori. Măcar în drumul

nostru cu autobuzul spre casă, serviciu, lecții. E mai plăcut și mai util să privești toamna prin geam, decât să privești critic la orice detaliu de îmbrăcăminte a colegului de alături. Nu-mi urma exemplul! Ia-ți urechile de la discuția vecinilor de călătorie și ascultă toamna. Vei fi surprins, dar îți poate spune multe.

În acest număr :

- Anatolie Radiola la 75 de ani.....pag. 4
- O viață de artist cu Nina Moscalu: O lume a culorilor - un concert al ochilor..... pag. 5
- Ziua elevului - surpriză pentru elevi, experiență de neuitat pentru profesori-pag. 6
- Ziua profesorului – răspuns la ziua elevului? pag.7
- Discriminați la noi acasă.....pag.7

Ajutor din străinătate pentru semănatul de toamnă.

45 de săteni din Colonița au primit din partea unor donatori străini, câte 100 kg semințe de grâu, 50 kg fertilizanti (silitră) și 8 l de motorină ca ajutor pentru semănatul de toamnă.

Au primit acest ajutor familiile cu cel puțin 2 copii mai mici de 15 ani, care dețin mai puțin de o cotă, de asemenea persoane cu grad de invaliditate sau pensionari.

„Desigur, au fost și persoane care s-au revoltat, dar ținând cont că numărul de persoane era limitat nu i-am putut mulțumi pe toți” a afirmat Gheorghe Calancea, primar de Colonița.

Ion Cheptene, reprezentantul Primăriei în momentul primirii donației ne-a comunicat „Această cantitate reprezintă doar o jumătate din necesarul însămânțării 1 ha”. El a mai adăugat „Noi, producătorii agricoli, am sperat că vom fi ajutați și de către Guvern prin scutirea de impozite în acest an, dar până când cei din străinătate sunt mai receptivi.”

Aceste donații au fost oferite pentru a acoperi o parte din deficiențele provocate de seceta din această vară și de ele au beneficiat și alte localități din Republica Moldova.

Oamenii sunt alertați din cauza câinilor vagabonzi

În luna octombrie, mai mulți săteni s-au plâns de câinii vagabonzi, care hoinăresc prin sat și pun în pericol viața oamenilor.

„În regiunea unde locuim sunt în ultimul timp mulți câini, iar copiilor le este frică să meargă la școală din cauza lor. Primăria trebuie să rezolve această problemă” a afirmat un părinte la adunarea de părinți din 19 octombrie 2007.

Contactat de ziarul „Ecou”, Gheorghe Calancea a declarat: „Avem în Colonița Asociația Vânătorilor și Pescarilor care are în grija să rezolve problema date. Astfel că vânătorii din sat, cu învoirea polițistului, au început deja să împuște câinii vagabonzi”.

Aceștia ies mai mult dimineața devreme, când sunt mai puțini oameni pe străzi, pentru a evita riscul de a răni pe cineva întâmplător.

Închiderea sezonului sportiv

La 7 octombrie 2007, în Colonița, a avut loc închiderea sezonului sportiv. Probele au fost cele tradiționale : lupta liberă, ridicarea greutăților, tragerea otgonului, fotbal și de asemenea întreceri la șah.

La trânta liberă iepurele a fost obținut de Dorin Pâslari, cocoșul de Gheorghe Calancea, un berbec de Andrei Brumă și altul de Victor Rățoi. La ridicarea greutăților, la ambele categorii, de 16kg și 24 kg, câștigător a fost Andrei Brumă. Jocul de șah a fost câștigat de Galin Rățoi, ca premiu primind 100 lei. Pentru învingători la tragerea otgonului a fost oferit premiu de 500 lei, iar echipei câștigătoare la fotbal – 870 lei.

Pentru acest eveniment, Primăria a alocat suma de 4.500 lei. Datele au fost confirmate de Semion Graur.

Nu ardeți frunzele uscate!

Serviciul de salubritate a Primăriei anunță cetățenii că este interzisă arderea gunoiului menajer, care conține obiecte din masă plastică. Frunzele uscate, de asemenea, se recomandă de a nu fi arse, ci depozitate într-o groapă și lăsate să putrezească sau să fie evacuate.

Aviz

În conformitate cu ordinul comun al Ministerului Sănătății și Protecției Sociale nr. 543 din 28.12.2006 și Ministerului Administrației Publice Locale nr. 22/g din 28.12.2006 se preconizează **trilunarul de donare benevolă și neremunerată a sângelui** în lunile octombrie, noiembrie, decembrie 2007. Toți doritorii de a dona sânge benevol și gratis sunt rugați de a se înregistra la Primărie în cel mai scurt timp.

Primăria

Încălcări grave nu s-au atestat

„În luna octombrie, încălcări grave a ordinii publice nu s-au atestat. Lucrăm cu populația în vederea preîntâmpinării infracțiunilor” ne-a informat Șeful secției de poliție din Colonița, Serghei Nezus. „Sunt doar câțiva cetățeni, care execută, în baza hotărârii Judecătii, munci în folosul comunității, adică diferite lucrări de salubritate” a mai adăugat dlui.

☛ Conflict la EuroHouse

O situație de conflict s-a creat între cetățenii din câteva străzi din regiunea de Nord și Compania de Imobil „Management Consulting service SRL”, director general Corneliu Marin Mazur.

Compania a construit un bloc cu 4 etaje, de tip vilă (EuroHouse) pe str. Tohatin, iar acum intenționează să conecteze blocul la conducta de gaz ce alimentează aceste străzi. Aceste lucrări nu au fost coordonate cu Primăria. „Am semnat doar acordul în privința conductei de apă, dar nu și de gaz, însă proprietarii au încercat să falsifice actele și să înceapă lucrările” afirmă primarul.

„Nu suntem de acord ca blocul să fie conectat din această sursă, pentru că acest segment de traseu a fost instalat din banii noștri” spune unul din săteni. Locatarii străzilor respective își fac griji și pentru că presiunea gazului ar putea scade.

Vaccin antigripal nu va fi în farmacii

În acest an vaccinul antigripal nu se va vinde în farmacii, din cauza unor situații de problemă din anul trecut, când pacienții nu și-l administrau în modul sau timpul potrivit, ne-a comunicat Lilia Guzun, medic de familie la Centrul de Sănătate Colonița.

„Vaccinul nu este încă nici în spitale, urmează să apară, probabil în noiembrie” a mai adăugat ea. Alte date referitor la această temă încă nu se cunosc.

Menționăm că anul trecut, de vaccinare gratuită a beneficiat grupul de risc (bolnavii de diabet, hipertensiune etc.), precum și lucrătorii medicali.

Tariful la apă încă neschimbat

Tariful la apă și canalizare rămâne deocamdată neschimbat. În ședința de marți, 9 octombrie, a Consiliului municipal Chișinău, pentru majorarea cu 27% a tarifului la apă și canalizare au votat doar 24 de consilieri, pentru aprobarea acestei chestiuni fiind necesar votul a 26 de consilieri.

Directorul SA „Apă-Canal Chișinău” (ACC), Constantin Becciev a declarat „Dacă Consiliul Municipal Chișinău nu va reveni cât de curând la reexaminarea ajustării tarifului la apă și canalizare, riscă să fie acționat în judecată de către mai mulți creditori”. În proiectul de decizie se propune o micșorare semnificativă a tarifului la apa industrială, de la 9,82 până la 5,83 lei, în conformitate cu datele calculate de Agenția Națională de Reglementare în Energetică.

În același timp este propusă majorarea tarifului la apă și canalizare pentru populație de la 3,67 lei la 5,07 lei, iar pentru agenți economici – de 14,9 lei la 20,14 lei pentru un metru cub. Tariful mediu propus este de 8,42 lei, față de valoarea reală de 9,71 lei, calculat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) și Direcția Generală Economie, Reforme și Relații Patrimoniale a CMC.

Turcia va acorda R. M. asistență umanitară

Turcia va acorda R. Moldova asistență umanitară în valoare de 250 mii USD pentru atenuarea daunelor cauzate de seceta din vara curentă.

Potrivit surselor din Ambasada Turciei în R. Moldova, 10 camioane încărcate cu produse alimentare au pornit deja la drum și vor ajunge pe teritoriul Moldovei luni, 5 noiembrie. 7 camioane încărcate cu 103 tone de făină, 40 de tone de cartofi și 4 tone de orez vor fi aduse la Chișinău. Alte 3 camioane transportă 44 de tone de făină, 20 de tone de cartofi și 2 tone de orez și au drept punct de destinație UTA Găgăuzia.

Potrivit estimărilor oficiale, pierderile la buget cauzate de seceta din anul curent se cifrează la circa 12 miliarde de lei.

Bârfă sau nu?

🎵 Pavel Stratan vine la iazul din Colonița la pescuit.

De ceva timp încoace am auzit că cunoscutul cântăreț ne-ar vizita satul. Inițial ne-am gândit că ar putea fi doar o bârfă.

Contactat de noi, Anatol Lupu, președintele Asociației Vânătorilor și Pescarilor din satul Colonița a confirmat acest fapt: „Într-adevăr Pavel Stratan a fost de câteva ori la pescuit la iazul din Colonița”.

Tot dlui a afirmat că Pavel vine mai des cu prietenii, decât cu soția și fiica. Să însemne asta că vrea să mai scape de grijile familiale, sau doar că partea feminină are alte treburi și interese? Fiecare cu interpretarea lui.

De ce a ales anume iazul din Colonița, nuștim. Poate pentru că e aproape de Chișinău, dar totodată mai ascuns de ochii lumii. Sau o fi peștele mai bun ...?

ANATOLIE RADIOLA LA 75 DE ANI

Anatolie Radiola s-a născut la 23 octombrie 1932, în satul Șipca, raionul Grigoriopol și chiar dacă nu s-a născut în Colonița, destinul l-a legat strâns de acest sat. La cei 75 de ani împliniți dlui este un model pentru noi, în aspirația sa spre ideal, prin muncă și cunoaștere.

Părinții și bunicii i-au fost exemplu de hărnicie și omenie. Fiind al doilea copil din familie a trebuit să muncească mult încă de mic copil. Fiind ani grei de război și o perioadă complicată, când se schimbau autoritățile, școala pe care o urma activa cu întreruperi, însă fiind un copil curios și dornic de a le cunoaște pe toate, citea tot ce găsea și învăța multe de unul singur.

Încă nu-și terminase studiile medii când a fost mobilizat în armată. Dar, după cum mărturisește dlui, serviciul militar a fost o școală foarte bună, unde și-a „călit” caracterul și a însușit multe profesii. Mai târziu a urmat Școala Superioară de Partid, muncind în paralel la o uzină.

A studiat independent toată viața și se mândrește cu cunoștințe vaste din diferite domenii, de la cel al creșterii animalelor, a florilor, până la economie, istorie ș.a. În activitatea sa, Anatolie Radiola a îndeplinit multe funcții, de: agronom, președinte de colhoz în raionul Râșcani, director al sovhozului Valea Trandafirilor din s.Tohatin, șef al direcției agricole și prim-loctiitor al președintelui executivului raional Criuleni, șef-adjunct al Asociației Agroindustriale „Victoria”; zece ani a condus Stația experimentală de mașini din Chișinău ș.a.

În Colonița

În Colonița a venit pentru prima dată în noiembrie 1969 în componența unei Comisii, abilitate cu verificarea lucrărilor agricole în gospodăria locală. La 10 mai 1971 revine în Colonița în calitate de director al Stației experimentale de mașini. Era trimis aici nu doar ca un bun specialist, dar și ca omul care știe să obțină ceea ce-și propune ca scop, care știe să persevereze, să nu se dea bătut atunci când este vorba de ridicarea nivelului unei gospodării. Și după cum spune dl. Radiola, dar și alți săteni, în mai puțin de jumătate de an a identificat problemele și căile de ameliorare a situației economice ce se crease și de îmbunătățire a

stării sociale a colonițenilor. Însă doar după doi ani este strămutat în altă localitate, la un alt post de muncă.

Revine în Colonița după 10 ani, în 1983. În scurt timp a pus în funcțiune o Stație de epurare a apelor, a construit o fermă nouă de bovine și de asemenea, cu contribuția sa a fost transferată din Chișinău una de îngrijire a porcilor. Frumoase amintiri ale dlui Radiola și a multor colonițeni sunt legate de anul 1984, când a fost finalizată construcția unei noi școli și a unei săli de sport în centrul satului.

Dlui susținea în ședințele „la vârf” că pentru a-i stimula pe oameni să lucreze mai bine, trebuie să li se ofere condiții de trai necesare. Astfel, cu aportul său s-au construit patru case (numite acum, casele specialiștilor), trei blocuri cu 90 de apartamente în total; au fost asfaltate câteva drumuri și a fost înălțată o nouă Primărie. Consătenii își amintesc cu drag de anii 80, când Casa de Cultură era un adevărat centru cultural – exista un cor al maturilor, o fanfară, un grup vocal-instrumental, un grup vocal de bărbați ș.a. Se organizau concerte frumoase, atât în sat cât și în raion. Inițiator și susținător era cel care știa să mobilizeze oamenii și la muncă, dar și la odihnă – Anatolie Radiola.

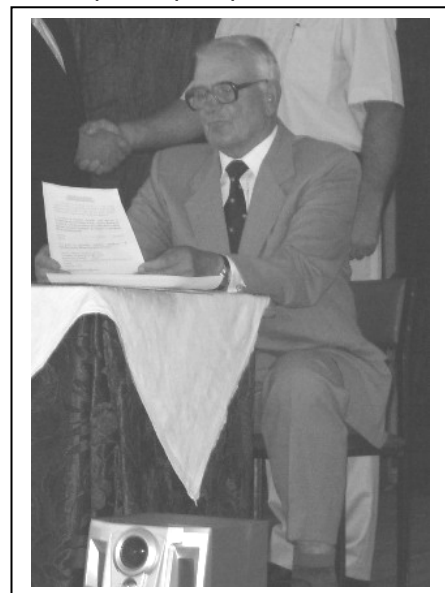
Întrebat fiind care sunt calitățile unui lider, dlui a răspuns: „Lider trebuie să te naști, apoi să dezvolți calitățile moștenite. Liderul este asemenea unui dirijor, care și-a ales bine orchestranții și trebuie apoi doar să corecteze câte o notă falsă. Liderul de succes este cel ce și-a ales o echipă de buni specialiști, care are o viziune de perspectivă asupra lucrurilor, are obiective clare și perseverența necesară pentru a le realiza. Un lider mai întâi studiază problemele identificate în profunzime, ca doar mai apoi să traseze căi de soluționare”.

La cei 75 de ani, dl Radiola e plin de energie, activând în prezent în calitate de consilier sătesc.

Modul de viață

Fiind întrebat de secretul menținerii tonusului în stare perfectă, dlui ne-a povestit despre modul său de viață, sănătos atât pentru minte, cât și pentru corp. Se trezește în fiecare dimineață devreme, la ora 4-5, chiar dacă se culcă mai târziu. O veche tradiție este și călirea corpului cu apă

rece dimineața - obicei extrem de benefic pentru organism. Dejunul este, de obicei, același în fiecare dimineață – terci de ovăz. Își planifică apoi chibzuit timpul pentru restul zilei. La prânz și cină ia câte un pahar de vin fabricat după o tehnologie specială. „Nimeni din Colonița nu face vin ca mine și nu pentru că aș ține rețeta în secret, ci pentru că pentru a-l produce este nevoie de multă grijă și răbdare” ne spune dlui. Deși iubește vinul și cunoaște foarte multe despre sorturile de poamă, despre felul în care se produce, îl bea cu măsură. „Nimeni, niciodată nu m-a văzut beat și totuși eu beau. Trebuie să știi cât e sănătos și etic”. Produse alimentare nu cumpără aproape niciodată,

pentru că are grijă să-le crească în grădina proprie.

Chiar dacă muncește mult fizic și intelectual, seara nu trece niciodată fără câteva pagini citite, care deseori se prelungesc cu ore bune până în noapte.

Familie

De mai bine de jumătate de veac trăiește în bună înțelegere cu soția sa, Liubovi, care l-a urmat întotdeauna acolo unde a fost trimis la lucru și care n-a stat niciodată mai mult de 5 zile departe de soțul ei. A crescut și educat doi copii, iar în prezent este îndrumătorul nepoților.

Anatolie Radiola este cetățean de onoare în satul Colonița. Cunoștințele și experiența sa îl păstrează în topul celor mai buni specialiști. Îi dorim multă sănătate și ani frumoși înainte!

A realizat Elena Sârghii

O lume a culorilor- un concert al ochilor

După cum spunea F. Nietzsche: "arta este prin esență afirmare, binecuvântare, și sacralizare a existenței". Această însușire măiastră are ca prim rol de a exprima nu ideea proprie ci intensitatea acesteia. Artă e însoțită în mod inevitabil de talent. De persoane talentate nu a fost lipsit nici satul nostru.

Una din cei care au primit acest dar al întâmplării, talentul, este Nina Moscalu.

La fel cum pentru un arbore a trăi înseamnă a lua pământ și a plămădi flori din el; pentru dumneaei a trăi înseamnă a realiza dintr-o bucată de pânză, ulei, culori o adevărată artă. Talentul ei a fost observat încă din anii copilăriei când a „prins gustul „acuarelei și reușea să deseneze pe hârtie foarte repede și deosebit de frumos. A pictat o mulțime de desene cât a fost elevă în școala medie Nr 94. În desenele ei utiliza doar talentul și propria imaginație. Abia în clasa XI-a a urmat un an de zile cursuri de pictură la una din școlile orașului. A pictat peretele unei grădinițe după ilustrata unui fragment de poveste,

imaginație pe care a regăsit-o în aceeași grădiniță după 10 ani de zile. Tot în același an a fost aleasă de un grup de pictori ca fiind cea mai talentată din școală și i-a fost propusă înscrierea la facultatea de pictură fără a susține vreun examen. Din păcate urmarea acestor cursuri nu a fost posibilă. Între artă și familie a fost dată preferință familiei.

Natura însă doar dă talent iar omul este cel care trebuie să-l lucreze și să-l scoată în evidență prin voință, perseverență și curaj.

Fiind lăsat în umbra grijilor familiale, talentul tinerei pictorițe a rămas nevalorificat, pentru ca abia cu vreo 10 ani în urmă să revină la cea mai mare pasiune a vieții ei, pictura. Reîncepând picturile, ea renunță la hîrtii și acuarele și începe prima lucrare în ulei, pentru că după cum spune ea: "picturile în ulei reușesc să exprime mai expresiv emoțiile dorite și anume cele lucrate în ulei rămîn pe viață". Pentru dumneaei pictura a devenit de atunci totul : refugiu, eliberare, regăsire, un sanatoriu unde își vindecă rănilor pe care i le-a dat viața, căci anume operele pictate exercită un rol de trezire a euforiei și a creativității.

Pictura este un concert al ochilor iar de 10 ani încoace nu încetează să ne încînte minunatele picturi semnate NINA. Numărul lor este foarte mare și odată cu creșterea lui crește și atracția ei față de această lume a culorilor.

Inspirația pentru diversitatea de tablouri o găsește în natură cu care

se află într-o strînsă comuniune. Ne relatează o întâmplare fascinantă, în care după pictarea unui peisaj imaginar a iernii în munți, a revăzut acest tablou deja în Franța însă pictat de natură. Munții Isola ce-și înălțau creștele

fabulos spre cer erau identici cu cei imaginați de pictoriță cu mult timp înainte, ceea ce denotă o legătură deosebită între ea și natura înconjurătoare. Uneori regăsește inspirație în propriile vise iar în momente de lipsă a unei muze, familia este cea care o încurajează și o îndeamnă la noi creații. Alteori surse de inspirație

Primul tablou în ulei

servesc micile ilustrate - reușește ideal să reproduca orice imagine, cu excepția portretelor. Și pentru că pictura necesită o dedicare completă acesta are loc în orele nocturne sau în locurile naturii îndepărtate de ochii oamenilor, atunci când zgomotul lumii externe și grijile acesteia nu pot influența actul creației.

În afară de liniște, inspirație și talent pentru a putea picta mai este nevoie și de materiale care sunt foarte costisitoare, spre exemplu un metru patrat de pânză costă 30 lei, uleiul - 60 lei 250gr., un singur tub cu culoare- 20 lei (utilizează aproximativ 20 de culori), pensulele naturale- 350 lei setul, rama comandată costă min. 250 lei; nemaivorbind de timpul utilizat (din cauza tehnicii mai complicate, pictarea unui tablou poate dura de la 15 zile până la 6 luni). Cu toate acestea rezultatul final și plăcerea primită compensează toate cheltuielile.

Pictura a devenit, datorită comenzilor primite, o sursă de venit. Deseori lucrările preferate sunt lăsate în amintire persoanelor dragi, rudelor.

Mulți au reușit să admire operele dnei Moscalu la expoziția organizată cu ocazia împlinirii a 400 de ani a satului nostru. La acea expoziție au fost expuse doar vreo 20 de lucrări însă au reușit să trezească o mare admirație. A lăsat lucrări și în Franța, Italia, Ucraina unde se preferau tablourile efectuate în stilul sec. XVIII.

Darul ei a visat să-l moștenească și fiica ei, Tatiana, din păcate însă, natura are favoriții ei. Cu toate acestea se spune că e nevoie doar de 1% de talent și 99% de muncă. Le dorim deci, ambelor multă perseverență și atingerea celor mai înalte culmi ale artei.

A realizat Natalia Orlovschi

ZIUA ELEVULUI - surpriză plăcută pentru elevi, experiență de neuitat pentru profesori

“Uf! Ce bine că e vineri... S-a mai terminat o săptămână de învățatură... Măine voi dormi în sfârșit mai mult. Da! Până după amiază! Ceasul nu va mai suna, mama nu mă va trezi...” Așa gândea, probabil, fiecare elev din școala noastră în dimineața ultimei vineri din septembrie. Dar... Surpriză!!! De după colțul școlii se aude muzică, mai mergi doi pași și-i zărești pe profesori... și nu te mai ceartă că întârzi, ci îți zâmbesc binevoitor... Hmm! Ceva se întâmplă, dar ce? Ei bine! În acea zi de vineri, ultima din prima lună de toamnă, profesorii, la inițiativa dnei. **Nadejda Martinici** au hotărât să coloreze decorul, un pic sumbru al elevilor și să le ofere o zi a lor – „Ziua elevului”.

Dimineața, elevii au fost întâmpinați de muzică, zâmbete și baloane colorate, agățate pretutindeni. Pentru a se îndulci, fiecare a primit câte o „ciocolățică”, iar în piept li s-a prins câte o „nutriță” drăgălașă, tăiată cu grijă din carton pe care scria „Dăruiește un zâmbet celui care ți-a dăruit buna dispoziție”.

Dirigintele fiecărei clase s-a străduit să facă atmosfera cât mai plăcută în sălile de clasă, făcându-le mici surprize elevilor și purtând discuții interesante cu ei. Orele au fost mai scurte, iar profesorii mai puțin severi. La recreații, în fața școlii au fost organizate jocuri distractive, iar la careu au fost menționați și felicitați cei mai buni elevi la învățatură.

O zi deosebită a fost și pentru micuții clasei I, care au cântat, au dansat și au recitat poezii la sărbătoarea lor - „Balul Bobocilor”, dovedind că au trecut „pragul” și că merită să fie primiți în rândul elevilor.

Colegii lor din clasa a II-a – a IV-a i-au felicitat, prezentând scenete, cântece și dansuri.

Elevii, care de astă dată erau pe post de spectatori, au susținut ambele echipe cu aplauze și cuvinte de încurajare.

La sfârșitul probelor, chiar dacă au fost concurenți, s-au așezat cu toții la podea într-un cerc al prieteniei, oboșiți, dar și mulțumiți.

Așadar, „Ziua elevului” a fost nu doar o surpriză plăcută pentru elevi, dar și o experiență de neuitat pentru profesori.

Punctul culminat al sărbătorii l-a constituit „lupta” crâncenă dintre profesori din cadrul întrecerilor sportive „**Starturi vesele**”. Două echipe, formate din profesori și din alți lucrători ai școlii au avut de trecut prin probe „de foc”, unde au dovedit că sunt nu doar profesori excelenți, ci și sportivi buni, coechipieri uniți, oameni plini de energie și cu un sănătos simț al umorului.

Îmbrăcați cât mai lejer, cu ghete comode în picioare, cu părul prins în codițe, timp de mai bine de o oră, profesorii noștri s-au simțit din nou școlari.

ZIUA PROFESORULUI - răspuns la ziua elevului?

La 5 octombrie s-a sărbătorit tradiționala „Ziua profesorului”. Elevii clasei a XI-a au pregătit pentru această sărbătoare un program special, plin de surprize plăcute pentru profesori. Au fost multe baloane, flori și cuvinte frumoase.

Dimineața, profesorii au fost întâmpinați cu muzică și un pod de flori. La ore profesorilor li s-au oferit loc în băncile școlare, locul lor fiind ocupate de elevii pregătiți să desfășoare lecțiile.

La careul solemn, profesorilor li s-au înmănat diplome de merit și câte o panglică cu o inscripție specială, pentru fiecare profesor găsim câte o calitate specifică „Cea/cel mai...”. Elevii au spus cuvinte frumoase, din suflet, au spus glume, au dansat ș.a. Pentru merite deosebite, unii profesori au fost premiați cu „stimulenți” - așa numiții bani școlari. La una dintre recreații, profesorii au fost serviți cu tortă și cafea.

„A fost o zi deosebită, mai frumoasă poate chiar și decât în anii precedenți...” spun unii profesori. Ne întrebăm să fie un răspuns la ceea ce le-a pregătit elevilor, profesorii cu o săptămână mai înainte? Poate, căci dacă parafrazăm cunoscuta zicală - „frumos faci, frumos ți se întoarce”.

O felicitare - pentru cei cu suflet mare

Scumpii noștri profesori,
Gingași precum niște flori,
Vă urăm numai de bine
Pentru anul care vine.
Să aveți elevi cuminiți,
☼La învățătură sfinți,☼
Cu purtare ideală
Și frecvență maximală,
Să culegeți doar fericire
Din munca dvs. de instruire,
Respectul să nu vă ocolească,
„Cineva” acolo, sus, să vă iubească.
Să nu știți ce-nseamnă întristare,
Viața să vă fie-o lungă sărbătoare

Discriminați la noi acasă

Ați căutat vre-odată serviciu? Ați încercat să vă angajați, dar fără succes? Eu da. De o buna bucata de timp tot încerc să găsesc ceva potrivit. În sfârșit găsesc ceva potrivit, trimit CV-ul și aștept cu sufletul la gură lângă telefon. Ura!!!!!!! Sunt invitată la interviu. Dar...dezamăgire. Domnul de la resurse umane ține morțiș să vorbesc rusa, cică româna nu merge. Dacă vede că pot vorbi rusește apare altceva, mai trebuie să și scriu în limba rusă. Spun domnului că dacă știu cum se scrie o scrisoare de afaceri în română, înseamnă că știu și în rusă, dar dumnealui începe a-mi explica că de fapt (aici urmează o noutate pentru mine, și cred ca și pentru voi), că în limba rusă virgulele se pun altfel, nu ca în română!!! Domnul ține să îmi aducă la cunoștință că și gramatica e alta. Eu, ce să mai răspund după atâtea argumente și noutăți...spun domnului că principiul virgulelor e același atât în rusă cât și în română și plec cu ideea că aici la sigur nu sunt binevenită.

Dacă totuși ești atât de norocos încât să fii acceptat pentru o perioadă de încercare, va trebui să rezizi tuturor privirilor umilitoare din partea „colegilor”, nemaivorbind de faptul că un accent greșit ori un cuvânt pronunțat nu prea rusește îți poate atrage un șir de glume usturătoare și ironice de care nu scapi prea curând.

Astfel, pentru noi, cei ce simțim, gândim și vorbim românește, perspectiva angajării devine „Mission Impossible”, urmând a fi realizabilă doar după ce vom convinge angajatorii ca ne-am rusificat complet și, stând în două lăbuțe, suntem gata de a primi următorul ordin.

Stela Gratii

Mass media în Republica Moldova

Oricărui cetățean îi este garantată libertatea de gândire, a opiniei, precum și libertatea de exprimare în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Sunt însă prevăzute și limitări: libertatea de exprimare nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie. **Constituția Republicii Moldova, Art. 32 alin (2)**

La noi în republică există:

I. Televiziune*:

1. Posturi TV din Republica Moldova:
-Posturi de limba română: **2**
- Posturi de limbă rusă: **3**
2. Posturi TV retransmise din România: **15**
3. Posturi TV retransmise din Federația Rusă: **27**

*Inclusiv posturile transmise prin cablu și local

Televiziunea națională TVR acoperă 89 % din teritoriul RM
Televiziunea națională ORT acoperă 96% din teritoriul RM¹

II. Radio:

1. Posturi Radio românești: **4**
2. Posturi Radio moldovenești: **7**
3. Posturi Radio rusești: **13**

III. Presa scrisă (editate în republică)* :

1. Ziare și reviste în română: **14**
2. Ziare și reviste în rusă: **10**

*Nu au fost luate în considerație cele importate.

No comment

Pavel Stratan scrie o carte

Pavel Stratan s-a apucat să scrie o carte! Secretul a fost dezvăluit de Jurnal de Chișinău: "Este vorba despre un ghid pentru bărbații care nu știu cum să cucerească o femeie." Autorul cărții se pare că s-a apucat serios de lucru, deoarece de ceva timp este văzut în unul din birourile din capitală meditănd profund. În plus, interpretul le examinează cu atenție pe toate reprezentantele sexului frumos care îl privesc. Probabil, asta îl ajută să înțeleagă mai bine lumea femeilor. Pavel Stratan a recunoscut că femeile sunt niște ființe foarte enigmatice".

La cei 37 de ani ai săi, după ce a cucerit întreaga țară și România cu albumele "Amintiri din copilărie" și cu proiectul muzical în care protagonistă este micuța-i fiică Cleopatra, Pavel este student și la două facultăți: la Jurnalism și la Regie.

☺ Bancuri ☺

☺ Un dulău vagabond patrula într-o zi prin cartierul său.

La un moment dat, zărește pe o poarta un anunț:

NU INTRA - CÂINE RĂU !

Curios din fire, dulăul își ia inima în dinți, intră în curte și vede un pui de șoricar pe care îl întreabă:

- Tu ești, bă, câine rău?
- Da, răspunse șoricarul.
- De ce?
- Pentru că nu pap tot!

☺ - Domnule doctor, de o vreme am o amnezie extraordinară.

- De când?
- De când ,ce ?

☺ Un tip se duce la doctor și-l întreabă: "Doctore, spune-mi, te rog, cât mai am de trăit, dar sincer?"

Doctorul: 10

Tipul: 10 ce: luni, ani...

Doctorul: 7, 6, 5, 4, 3 ...

☺ La ora de psihologie profesorul prezintă elevilor cele trei stări ale psihicului uman: starea de calm, de iritare și de enervare.

Scoate un celular, formează un număr de telefon și spune: - Alo, bună seara, aș dori cu Gică, spuse profesorul!

- Gică nu locuiește aici! spune persoana (cu calm)
- Aceasta a fost starea de calm, spuse profesorul.

Formează același număr de telefon și spune:

- Alo, bună seara, Gică este acasă?
- Domnule v-am mai spus, Gica nu locuiește aici, spuse aceeași persoană (cu iritare).

Profesorul spune: - Aceasta a fost starea de iritare.

Formează pentru a treia oara același număr de telefon și spune: - Alo, bună seara, Gică este acasă ?

Persoana, de-a dreptul enervată îi spune:

- Domnule, fir-ai tu să fii...nu este nici un Gică aici!!

Acestea au fost cele trei stări.

Bulă, un elev inteligent vine din spate și zice:

- Mai exista o stare în psihicul uman, o stare de disperare.

la telefonul, formează același număr și spune:

- Alo, sunt Gică, m-a căutat cineva?...

Horoscop - NOIEMBRIE

BERBEC Cineva din familie dorește să-și impună autoritatea asupra dvs. Cu toate că situația de-acasă ar putea fi stresantă, perspectivele dvs. financiare sunt îmbucurătoare. Nu se știe dacă este vorba despre o mare dragoste, dar așteptați-vă la o ispită. Pentru Berbecii care sunt într-o relație stabilă, este o perioadă de foarte bună comunicare emoțională în cuplu.

TAUR Cu începere din 28, norocul vă va însoți la învățătură sau într-o călătorie mai lungă. În noiembrie este mult mai avantajos să investiți decât să cheltuiți, mai ales că o să și aveți ce investi. Posibile tensiuni cu vecinii sau cu rudele mai îndepărtate. Tuturor Taurilor, planetele le surâd și în dragoste. Pare-se că le preferă însă pe femeile zodiei, care vor fi copleșite de atenția partenerului.

GEMENI Vă lansați cu îndrăzneală în noi proiecte, există însă risc de eșec. De aceea ar fi prudent să rezistați propunerilor care ar putea suna foarte tentant, venind din partea unor prieteni. Cu banii nu stați prea bine. După primele 3 zile ale lunii veți avea șansa de-a vă îmbunătăți considerabil relația sau de-a începe o relație nouă, plină de căldură și devotament.

RAC O luna în care vă veți simți plini de energie pozitivă pe toate planurile: fizic, psihic și emoțional. Nu vă lansați în investiții până pe data de 9, pentru că ați putea pierde sume importante. Până la aceasta data nu ar trebui nici să porniți în călătorii lungi sau să dați examene. Dacă le puteți amâna, faceți-o.

LEU Treceți printr-o perioada de clarificare a scopului dvs. în viață. Mulți dintre dvs. caută să-și găsească pacea în locuri liniștite, singuratic, când până acum erați nelipsiți de la petreceri. Până pe 9, n-ar strica dacă v-ați prefăca că nu aveți atâția bani la dispoziție câți aveți de fapt. Pregătiți-vă pentru o lună plină de intensă activitate afectivă. Se poate ca intervalul 3-27 să aducă în calea Leilor singuratici pe cineva pe care-l așteptau de mult.

FECIOARA Viața dvs. de-acasă va fi plină de o agitație plăcută, în sensul că veți fi căutați de multă lume. Grijele financiare nu îi frământă pe cei mai mulți dintre dvs. Noiembrie nu este o lună propice pentru schimbări în sfera profesionalului, deși mulți dintre dvs. sunt tentați să le facă. Partenerul dvs. se poarta destul de ciudat, ba agresiv, ba indiferent. În condițiile date, este bine să vă manifestați nemulțumirea.

BALANȚA Balanțele care sunt cuprinse într-un proces de învățare, se pot aștepta la progrese frumoase, care vor fi apreciate. Deplasările scurte se pot solda de asemenea cu mici succese. Încercați să vă puneți la punct tranzacțiile financiare până pe data de 12, cât timp vă ajută Mercur. În dragoste, până pe 9, treceți de la o extrema la alta, după aceasta data oscilațiile emoționale scad.

SCORPION În noiembrie aveți un nivel energetic bun, iar până la mijlocul lunii, veți putea să faceți multe lucruri în paralel. În carieră nu este cazul să vă gândiți la salturi ierarhice. Întăriți-vă mai degrabă relațiile cu persoanele influente cu care aveți impresia că puteți lega prietenii. Între 3 și 27, banii sosesc din toate părțile și vă întăresc și mai mult ambiția de-a reuși financiar. Luna noiembrie nu aduce cu sine schimbări semnificative în viața dvs. sentimentală.

SĂGETĂTOR Până pe 9, atât relațiile cu cei din familie, cât și cele cu anturajul pot fi tensionate. Nu vă prea descurcați cu banii, dar în ultimele zile ale lunii vi se poate ivi o oportunitate de câștig. În carieră progresele dvs. pot fi semnificative. Aveți o imagine bună în ochii superiorilor și s-ar putea ca ei să se gândească la o promovare. În dragoste puteți avea parte de surprize plăcute.

CAPRICORN O serie de planuri vor putea da roade pe parcursul acestei luni. Dacă nu vreți să vă treziți într-o vraină nemaipomenită la sectorul finanțe, ați face bine ca până pe 9 să renunțați la achiziții majore. Relațiile cu străinătatea sau călătoriile lungi vă pot aduce succese profesionale. În dragoste există circumstanțe exterioare care influențează desfășurarea vieții dvs. afective. Mulți Capricorni sunt izolați de partenerii lor, fie psihologic, fie la propriu.

VĂRSĂTOR Sunteți agitați și aveți des izbucniri nervoase. Acestea se vor domoli după data de 9. La capitolul Bani există tendința de-a reacționa impulsiv și exista riscul major ca aceste impulsuri să vă provoace fie pagube, fie să ducă la conflicte. Fiți foarte atenți la ocaziile de-a vă remarca pe plan profesional. Comunicarea cu șefii funcționează excelent până pe data de 12. În dragoste sunteți destul de derutat, iar asta ar putea duce la îndepărtarea partenerului.

PEȘTI Sunteți predispuși la ieșiri agresive până pe 9. În jurul datei de 22, se poate întâmpla să fiți nevoiți să călătoriți. Va fi destul de multă alergătură, dar o veți scoate bine la capăt. Situația dvs. materială nu se va schimba în mod semnificativ. Între 3 și 27 vă veți bucura din plin de bunăvoința superiorilor dvs. Cu toate că partenerul de cuplu vă dă toate dovezile de afecțiune și sinceritate, atitudinea dvs. este cât se poate de rezervată. Acest lucru poate fi din cauza unor temeri mai vechi sau pentru că vă aflați într-un proces de examinare a vieții dvs. sentimentale de până acum.

Membrii redacției : Ludmila Sîrghi, Elena Sîrghi, Natalia Orlovski

A colaborat : Stela Gratiu, Cristina Popa

Telefon de contact : 57.90.16, 57.90.12.

E-mail : ziar_ecou@yahoo.com